

Nr 571.

Av herr **Lindmark**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 220, angående åtgärder till skyddande av de allmänna intressena vid utnyttjandet av Bolidens gruvaktiebolag tillhöriga gruvfyndigheter.

Genom Kungl. Maj:ts prop. nr 220 lämnas riksdagen tillfälle att avgiva yttrande över föreslagna åtgärder till skyddande av de allmänna intressena vid utnyttjande av Bolidens gruvaktiebolag tillhöriga gruvfyndigheter.

De av Kungl. Maj:t föreslagna åtgärderna grunda sig helt på av den av Kungl. Maj:t tillsatta nämnden förda underhandlingar med det bankföretag, som numera är ägare av huvudmassan av aktierna i Bolidens gruvaktiebolag. Ifrågavarande bankföretag har enligt de förda underhandlingarna bl. a. tillförbundit sig att inom de närmaste åren avsätta en fond å 3 miljoner kronor att vid nedläggandet eller väsentlig inskränkning av rörelsen ställas till förfogande för en särskild nämnd, som har att i den mån nämnden så finner påkallat använda fondens medel dels för understöd åt arbetare och förmän, som bliva arbetslösa, dels för ersättning åt enskilda för värdeminskning av nu befintliga byggnader i Bolidens samhälle, dels ock för bidrag till kommuner, vilkas ekonomi blir oskäligt betungad.

I begreppet "kommuner" ingår tydligen icke vägdistriktet.

I sitt yttrande över föreliggande förslag framhåller länsstyrelsen i Västerbottens län hurusom ett nedläggande av gruvdriften icke allenast berör arbetspersonalen, fastighetsägarna inom gruvområdet och de båda kommunerna. Även de väghållningsskyldigas intressen äro härav nära berörda men i ännu högre grad landstingets. Ett flertal nya vägar ha på grund av gruvdriften anlagts och flera komma att anläggas. Inom Norsjö och Malå socknar utför staten ensam anläggning av två malmvägar men inom nu ifrågavarande trakt (Bolidensamhället ligger inom Skellefteå tingslags väghållningsdistrikt) utföras vägbyggnaderna av vägdistriktet med sedvanligt statsbidrag. Det blir orten, d. v. s. kommunerna, väghållningsdistriktet och landstinget samt de enskilda, främst de vid gruvföretaget anställda, vilka få bära de ekonomiska bördor, som otvivelaktigt komma att följa av ett inom närmare eller fjärrare tid inträffande nedläggande av ifrågavarande gruvdrift. Länsstyrelsen finner det på grund härav billigt och rättvist att avtalet innefattar bestämelse även därom, att bidrag bör utgå jämväl till landstinget och väghållningsdistriktet.

De i uttalandet framförda synpunkterna äro, särskilt vad angår vägdistriktet, obestriddligen riktiga. I jämförelse med landstingsområdet omfattar vägdistriktet ett obetydligt område, och komma verkningarna för vägdistriktet av

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 4 saml. Nr 571—572.

en nedläggelse av gruvdriften att bliva synnerligen kännbara. Av ev. fortsatt drift vid smältverket å Rönnskär har vägdistriktet ingen ekonomisk nytta, enär smältverket ligger inom Skellefteå stads område.

Vid en blivande nedläggning av Bolidens gruvdrift kommer givetvis en stark minskning av skatteunderlaget jämväl för vägdistriktet att äga rum. Självfallet betyder detta en betydande ökning av vägbeskattningen per inkomsthundra. Samma svårigheter som för vederbörande kommuner komma därför att drabba jämväl vägdistriktet. Det synes därför vara med billighet och rättvisa förenligt att uppgörelsen med Bolidens gruvaktiebolag på ifrågavarande punkt skall innefatta att av fonden skall lämnas "bidrag till vederbörande kommun och vägdistrikt, därest i anledning av nedläggandet eller inskränknigen av brytningen i Bolidengruvan kommunens och vägdistriktets ekonomi skulle bliva oskäligt betungad". (Instr. f. n-n § 2 c.)

Med anledning av den merbelastning av fonden, som med ett bifall härtill skulle uppstå, torde uppgörelsen böra kompletteras t. ex. på sådant sätt att årliga avkastningen av fonden finge läggas till dennas kapitalbelopp till dess fonden uppgår till 3,5 miljoner kronor.

Med åberopande av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta i sitt yttrande över föreslagna åtgärderna till skyddande av de allmänna intressena vid utnyttjandet av Bolidens gruvaktiebolag tillhöriga gruvfyndigheter förorda, att med vederbörande kommun må likställas vägdistriktet, och att, såsom följd härav, förorda viss höjning av fondens belopp.

Stockholm den 1 april 1935.

Ewald Lindmark.